

[Undervisningsministeren.]

tid ikke var blevet Udgangspunkt for nogen Uddannelse.

Det er naturligt, at der kan være forskellige Meninger om, hvordan man bedst kommer disse unge til Hjælp, men man kan ikke afvise Spørgsmaalet. Den Løsning af Ungdomsundervisningen, som vi nu søger at skabe gennem de Lovforslag, der behandles i disse Dage, vilde jeg ikke betragte som en Løsning af Ungdomsskoleproblemet, naar ikke Spørgsmaalet om de unge ufaglærte blev klaret.

Den foreslaaede Skole for de ufaglærte unge skal ikke være en Skole, der øver aandelig Paavirkning, det skal være en fagligt betonet Skole, der knytter sig til de unges Arbejde, saadan som vi kender det paa andre Omraader, inden for Læringleuddannelsen, og saaledes som man f. Eks. i Sverige for de ufaglærtes Vedkommende har haft det i adskillige Aar.

Det har været anført over for denne Skole for de 15—18-aarige, at Undervisningen af disse unge var meget vanskelig. Det er vistnok ogsaa rigtigt, men det kan ikke være nogen tilstrækkelig Begrundelse for, at man ikke skulde tage Spørgsmaalet op. De unge, som man her henvender sig til, er ogsaa vore Landsmænd, de er Børn af det danske Folk, hvis Ve og Vel maa ligge os alle paa Sinde, og vi maa hellere erkende Sandheden, som den er, at der gaar Tusinder af unge i vort Land, som i deres Fritid helt er henvist til sig selv, og som intet nyttigt eller fornuftigt har at benytte denne Fritid til. Daarlige Kammeratskab og daarlige Vaner fører ofte disse unge ind i en Udvikling, der ødelægger deres Fremtidsmuligheder.

Da Ungdomsskoleudvalget havde fremsat sit Forslag, kom Sagen til Debat i Befolkningen. Det er min Opfattelse, at denne Meningsudveksling nu har ført til en Afklaring, saa at Sagen er blevet moden til Gennemførelse. Det afgørende vil nu være at finde de rigtige Lærere, som kan vinde Ungdommen for en Undervisning, hvorved den unge Slægt kan opdrages og oplæres til at blive gode Mennesker og retskafne og nyttige Borgere med Ansvarsfølelse og Pligtfølelse over for Folk og Land.

Der har været stærkt delte Meninger om, hvorvidt Skolen for disse 15—18-aarige skulde bygge helt paa Frivillighed, eller om den skulde være obligatorisk. Det Spørgsmaal kan naturligvis ikke løses ved, at hver holder paa sit. En god og holdbar Løsning er kun mulig, naar vi hver ud fra

sit Synspunkt søger at forstaa hinanden. Jeg mener, at Frivillighedsprincippet giver langt de rigeste Muligheder, men jeg vil ingenlunde benægte, at der kan fremføres meget vægtige Argumenter for en obligatorisk Skole for de Aldersklasser, der her er Tale om.

Ungdomsudvalget har foreslaaet en tvungen Ungdomsskole for unge Mennesker mellem 16 og 18 Aar, fordi Udvalget var af den Opfattelse, at man ellers ikke vilde faa fat paa alle de unge, og navnlig ikke paa dem, som trænger mest. Dette Forslag har været Genstand for megen Diskussion, og der er fra mange Sider udtrykt Betænkelighed og Uvilje ved Tanken om en tvungen Ungdomsskole. Ungdomsudvalgets Forslag indeholder i øvrigt mange Ventiler og er i det hele taget Udtryk for den Tanke, at frivillig Undervisning er det bedste og den tvungne Ungdomsskole kun en Nødhjælp, men da det for mig maa være afgørende, at denne nye Skoleform modtages med ubetinget Velvilje i Befolkningen, tror jeg alligevel, det er rigtigst, som Forslaget her gør det, at bygge helt paa frivilligt Grundlag.

Efter det foreliggende Forslag skal det frivillige dog kun gælde for Eleverne, medens Kommunerne, det vil sige Købstadkommuner og visse Landkommuner med bymæssig Bebyggelse, faar Pligt til at oprette Ungdomsskoler. Undtaget herfra er de Kommuner, hvor en eksisterende privat Ungdomsskole kan tilfredsstille Behovet; i en saadan Kommune er man kun forpligtet til at oprette Skoler, naar der melder sig mindst 15 Elever, som ønsker Undervisning i en offentlig Skole. Ogsaa i andre Landkommuner skal der i Almindelighed oprettes Ungdomsskoler, naar der melder sig 15 Elever, men Forslaget tager først og fremmest Sigte paa Byernes Ungdom.

Jeg henviser endvidere til, at der for Landkommunernes Vedkommende allerede efter Folkeskoleloven af 1937 foreligger en Ret for Forældre til at kræve en Undervisning for unge 14—18-aarige. Det siges i Folkeskolelovens § 31, at naar der fra Forældre til mindst 15 Børn i Alderen 14—18 Aar fremsættes Anmodning om Oprettelse af en Fortsættelsesklasse, og et Flertal af Skolekommissionen anbefaler det, skal en saadan Klasse oprettes med en Undervisningstid af mindst 360 Timer. Tilsvarende Bestemmelser skal gælde, hvis man vil stille Krav om Oprettelse af en Skole efter denne Lov.

Der bliver efter Forslaget ogsaa Plads for private Ungdomsskoler, som i tilskuds-